

**УХВАЛА
ТРЕТЬОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Софронової Анни Григорівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу другого частини першої, частини другої статті 174, пункту 9 частини першої, частини третьої статті 309 Кримінального процесуального кодексу України

Київ
5 квітня 2023 року
№ 44-3(І)/2023

Справа № 3-55/2023(113/23)

Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Кривенка Віктора Васильовича – головуючого,
Петришина Олександра Віталійовича – доповідача,
Філюка Петра Тодосьовича,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Софронової Анни Григорівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу другого частини першої, частини другої статті 174, пункту 9 частини першої, частини третьої статті 309 Кримінального процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Петришина О.В. та дослідивши матеріали справи, Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. До Конституційного Суду України звернулася Софронова А.Г. із клопотанням перевірити на відповідність частині першій статті 8, частині першій

статті 55, пунктам 1, 8 частини другої статті 129 Конституції України (конституційність) абзац другий частини першої, частину другу статті 174, пункт 9 частини першої, частину третю статті 309 Кримінального процесуального кодексу України (далі – Кодекс).

Відповідно до статті 174 Кодексу „арешт майна також може бути скасовано повністю чи частково ухвалою слідчого судді під час досудового розслідування чи суду під час судового провадження за клопотанням підозрюваного, обвинуваченого, їх захисника чи законного представника, іншого власника або володільця майна, представника юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, якщо вони доведуть, що в подальшому застосуванні цього заходу відпала потреба або арешт накладено необґрунтовано“ (абзац другий частини першої); „клопотання про скасування арешту майна розглядає слідчий суддя, суд не пізніше трьох днів після його надходження до суду. Про час та місце розгляду повідомляється особа, яка заявила клопотання, та особа, за клопотанням якої було арештовано майно“ (частина друга).

Згідно з пунктом 9 частини першої статті 309 Кодексу під час досудового розслідування можуть бути оскаржені в апеляційному порядку ухвали слідчого судді про „арешт майна або відмову у ньому“.

За частиною третьою статті 309 Кодексу „скарги на інші ухвали слідчого судді оскарженню не підлягають і заперечення проти них можуть бути подані під час підготовчого провадження в суді“.

На думку автора клопотання, „неможливість апеляційного оскарження ухвали слідчого судді про скасування арешту є нерозумним обмеженням принципу рівності учасників кримінального провадження перед законом і судом, яке не відповідає завданням кримінального провадження та порушує конституційні права людини“.

На підтвердження своєї позиції Софронова А.Г. посилається на Конституцію України, Кодекс, рішення Конституційного Суду України, Європейського суду з прав людини та на судові рішення у її справі.

2. Вирішуючи питання про відкриття конституційного провадження у справі, Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу (частина перша статті 55); у конституційній скарзі має міститись обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт б частини другої статті 55); конституційна скарга вважається прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим, зокрема, статтею 55 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

За результатами аналізу конституційної скарги вбачається, що піддаючи сумніву відповідність Конституції України оспорюваних положень Кодексу, автор клопотання фактично висловлює незгоду із обсягом прав та обов'язків сторін у кримінальному провадженні, а також вибірково цитує законодавство України, наводить юридичні позиції Конституційного Суду України та Європейського суду з прав людини, що не може вважатись обґрунтуванням тверджень щодо їх неконституційності.

У Рішенні Конституційного Суду України від 17 березня 2020 року № 5-р/2020 зазначено, що «поняття „рівні права“, „рівні обов'язки“ не можна ототожнювати з поняттями „однакові права“, „однакові обов'язки“. Права чи обов'язки можуть бути різними і залежать від статусу та ролі учасника кримінального провадження (прокурора, потерпілого, слідчого, обвинуваченого, захисника, цивільного позивача, цивільного відповідача тощо). <...> процесуальні права та обов'язки учасників кримінального провадження з різним процесуальним становищем є неоднаковими, що зумовлено різними процесуальними функціями, які мають бути реалізовані під час кримінального

провадження суб'єктами з відповідним процесуальним статусом» (друге, третє речення абзацу другого, абзац третій підпункту 3.2 пункту 3 мотивувальної частини).

Конституційний Суд України у цьому рішенні також зауважує, що законодавець передбачив у Кодексі інший механізм судового захисту, яким сторони можуть скористатися, – можливість подання заперечень проти ухвали слідчого судді під час підготовчого провадження в суді; оспорюване нормативне регулювання „є розумним обмеженням принципу рівності учасників кримінального провадження перед законом і судом, яке відповідає завданням кримінального провадження та не порушує конституційних прав людини“ (абзац десятий підпункту 3.2 пункту 3 мотивувальної частини).

Отже, суб'єкт права на конституційну скаргу не навів аргументів на підтвердження того, що оспорювані положення Кодексу порушують його конституційні права, зокрема право на судовий захист, як потерпілого в кримінальному провадженні.

З огляду на наведене конституційна скарга не відповідає вимогам пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 61, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Софронівни Анни Григорівни щодо відповідності

Конституції України (конституційності) абзацу другого частини першої, частини другої статті 174, пункту 9 частини першої, частини третьої статті 309 Кримінального процесуального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала є остаточною.

**ТРЕТЯ КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**